

RECENSIES

Verhalen van verzamelde boeken/

Samenstelling: Jean Luc Meulemeester
(*Vlaanderen*, jaargang 50, nr. 288, november-december 2001. - ISSN 0042-7683)

In de jaren 1995-1996 werd de *Standaard der Letteren* wekelijks afgesloten met de rubriek 'De bibliotheek van...'. Bekende en minder bekende boekenliefhebbers werden er voorgesteld in hun privé-bibliotheek. De aardige teksten, voornamelijk van De Standaard-journalisten Rita Geys en Pascal Cornet, gingen telkens vergezeld van een prachtige foto van Marc Sels. Teksten en foto's werden later gebundeld als *Boekenmensen*, een publicatie van het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven waarin we nog altijd het mooie boeken-portret van bijvoorbeeld Sylvia van Peteghem kunnen bewonderen.

De formule werd recent herhaald in *Vlaanderen*, het tweemaandelijks tijdschrift van het Christelijk Vlaams Kunstenaarsverbond. De omslag komt je tegemoet met de warme geur van oude lederen boekbanden (weliswaar allemaal Franse titels, maar dat contrasteert mooi met de titel van het tijdschrift), en kondigt de inhoud van dit themanummer aan: 'Verhalen van verzamelde boeken.' Tien boekenverzamelingen uit Vlaanderen worden erin voorgesteld: vier (semi-)publieke bibliotheken die op privé-initiatief teruggaan, en zes werkelijk particuliere collecties. Een inleidende tekst van Ludo Vandamme – jammer genoeg zonder bibliografische oriëntering – plaatst het belang van privé-bibliotheken in een historische context.

Net als bij de stukjes in *De Standaard* is er niet naar gestreefd om een representatief geheel voor te leggen. "De oogst", zo geeft de samensteller zelfs toe, "is gedeeltelijk mislukt omdat niet iedere bezitter graag zijn buit bekend maakt". Anders dan in de boekenbijlagen van weleer, heeft men hier de eigenaars of beheerders van een tiental bibliotheken gevraagd om zelf hun verzameling te beschrijven.

De meeste teksten zijn op zijn minst leerrijk, omdat ze niet alleen de inhoud van de eigen bibliotheek presenteren, maar ook wat vertellen over de motieven die iemand drijven om boeken rond welbepaalde thema's bij elkaar te brengen. Zo schenkt Frans Hendrickx ruim aandacht aan de geschiedenis van het Ruusbroecgenootschap om de samenstelling van deze belangwekkende Antwerpse bibliotheek te situeren. D.E. Baestaens maakt duidelijk hoe de literaire passie van een advocaat tot op heden goede diensten kan bewijzen aan het wetenschappelijk literatuuronderzoek. E. de Bethune – destijds ook als 'boekenmens' beschreven en geportretteerd – overloopt de vijf generaties die de bibliotheek van het kasteel van Marke hebben gemaakt tot een unieke verzameling 'Westflandrica'. W. de Smaele verhaalt hoe een West-Vlaamse kanunnik de samenstelling van een wetenschappelijke bibliotheek (de zogenaamde 'Cultuurbibliotheek', thans gevestigd in het Brugse Sint-Lodewijkcollege) beschouwde als een waarborg voor – ik citeer – "de verheffing van het Vlaamse volk". Aagje van Cauwelaert de Wyels toont aan hoe een gefortuneerde bibliofiel als Piet van

Waeyenberge een essentiële rol kan spelen bij de bewaring van ons typografische erfgoed, een opdracht die institutionele bibliotheken niet altijd waar kunnen maken. Met Luc Daems en Werner Waterschoot is dan weer de gepassioneerde verzamelaar aan het woord: de eerste als opgewonden collectie-eur van Couperusdrukken, -handschriften en -parafernalia, de tweede als meer bezadigde academicus die heeft leren omgaan met de gedachte dat zijn bibliotheek van (onder meer) oude Nederlandse literatuur en moderne, luxueus uitgevoerde boeken, nooit 'af' zal zijn. Waterschoot slaagt erin om over zijn passie op een tegelijk warme en objectieve toon te schrijven. Couperusfanaat Luc Daems doet dat veel minder, maar niettemin blijft zijn stuk een lezenswaardig verslag vanuit de grensstreek tussen boekenliefde en fetisjisme. Heel wat minder plezier beleefde ik aan het ellenlange overzicht dat emeritus hoogleraar en Germanist August Keersmaekers brengt, plank per plank, van de boeken die hij in huis heeft. Neen, dan liever de vier kolommen die Rita Geys aan hem wijdde in de *Standaard der Letteren* van 7 september 1995, of beter nog: op p. 48-49 van *Boekenmensen*. Nog steeds verkrijgbaar in het AMVC-Letterenhuis, voor 16,70!

Pierre Delsaertd
Centrale Bibliotheek UFSIA
Prinsstraat 9, 2000 Antwerpen
Tel.: 03-220 44 49
Fax: 03-220 44 37
e-mail: pierre.delsaertd@ufsia.ac.be